

Γενετική ταυτοποίηση: νέες τεχνολογίες και διαδίκτυο

Δρ. Λήδα Κοβάτση,
Ιατροδικαστής, Αναπληρώτρια
Καθηγήτρια, Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ

Μέχρι πρόσφατα, υπήρχαν δύο κυρίως είδη «τραπεζών». Τα αρχεία/τράπεζες γενετικών αποτυπωμάτων (ή και βιολογικών δειγμάτων) που τηρούνται από τις δικαστικές αρχές των κρατών και οι διάφορες βιοτράπεζες (αίματος, σπέρματος, μυελού των οστών, ιστών κ.λπ.) που εξυπηρετούν ερευνητικούς ή/και θεραπευτικούς σκοπούς.

Διασύνδεση αρχείων των δικαστικών αρχών με τις βιοτράπεζες/Χρήση των βιοτραπεζών από τις δικαστικές αρχές

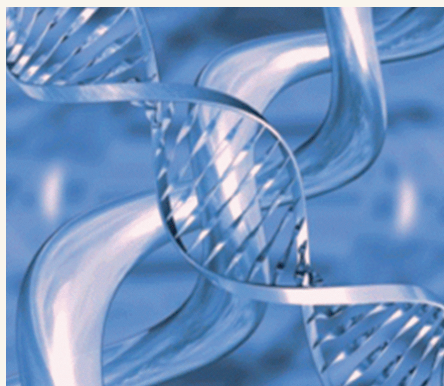
Ένα ζήτημα καίριας σημασίας είναι η πιθανή διασύνδεση των αρχείων/τραπεζών γενετικών αποτυπωμάτων των δικαστικών αρχών με τις βιοτράπεζες που υποστηρίζουν την έρευνα ή/και την θεραπεία ασθενειών. Μία τέτοια διασύνδεση θα συνιστούσε αλληλοίωση και υπέρβαση του σκοπού για τον οποίο δημιουργήθηκαν οι βιοτράπεζες ("mission creep") με άμεσο κίνδυνο να δυναμιτιστεί η εμπιστοσύνη των ανθρώπων στην έρευνα και στις βιοτράπεζες και κατ'επέκταση ο ίδιος ο ερευνητικός σκοπός τους.

Η ανωτέρω περιγραφόμενη διασύνδεση δεν είναι υποθετικό σενάριο. Έλαβε χώρα για πρώτη φορά το 2003, όταν η Σουηδή Υπουργός Εξωτερικών έπεσε θύμα ανθρωποκτονίας σε εμπορικό κέντρο. Τότε, οι δικαστικές αρχές ζήτησαν και απέκτησαν πρόσβαση στο αρχείο βιολογικού υλικού που τηρούν τα

νοσοκομεία (τηρείται δείγμα αίματος από όλα τα άτομα που γεννήθηκαν στη Σουηδία μετά το 1975) και με τον τρόπο αυτό έφτασαν στην ταυτότητα του δράστη.

Τράπεζες γενετικών αποτυπωμάτων (που δεν σχετίζονται με δικαστικές αρχές). Εθελοντική συμμετοχή και ανοιχτή πρόσβαση σε αυτές

Σήμερα υπάρχουν τράπεζες γε-

νετικών αποτυπωμάτων που δεν σχετίζονται με τις δικαστικές αρχές. Αυτές περιλαμβάνουν τα γενετικά προφίλ πολιτών από όλα τα μέρη του κόσμου, οι οποίοι οικειοθελώς παρέχουν το γενετικό τους υλικό σε ιδιωτικές εταιρίες με σκοπό τη διερεύνηση της «καταγωγής» τους και την αναζήτηση συγγενικών προσώπων.

Οι βάσεις αυτές εμπλουτίζονται συνεχώς με νέα προφίλ και υπολογίζεται ότι περίπου 15 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν ήδη συμπεριληφθεί σε αυτές. Οι βάσεις αυτές είναι προσβάσιμες σε όλους τους πολίτες που έχουν συνεισφέρει το προφίλ τους, μέσω διαδικτυακών εταιριών που υπόσχονται την ανεύρεση συγγενικών προσώπων. Για το σκοπό αυτό μάλιστα,

χρησιμοποιούνται ειδικά λογισμικά προγράμματα που επιτρέπουν το λεγόμενο «familial searching».

Η χρήση των λογισμικών που επιτρέπουν την ανεύρεση συγγενικών προσώπων για άλλους σκοπούς

Τα λογισμικά που επιτρέπουν το «familial searching» έχουν χρησιμοποιηθεί και για άλλους σκοπούς όπως είναι η εξιχνίαση αξιόποινων πράξεων. Η συγκεκριμένη προσέγγιση ήρθε πρόσφατα στη δημοσιότητα με την σύλληψη του Golden State Killer τον Απρίλιο 2018.

Στο διάστημα μεταξύ 1976 και 1986, 12 ανθρωποκτονίες και 45 βιασμοί τρομοκράτησαν την Πολιτεία της Καλιφόρνια. Μετά από 32 χρόνια, οι δικαστικές αρχές συνέλαβαν τον Joseph James DeAngelo, πρώην αστυνομικό, χρησιμοποιώντας τα λογισμικά που επιτρέπουν την ανεύρεση συγγενικών προσώπων και ψάχνοντας για συγγενικά πρόσωπα του δράστη στις βάσεις γενετικών αποτυπωμάτων που διατηρούν οι ιδιωτικές εταιρίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα συγκεκριμένα λογισμικά μπορούν να συνδέσουν δύο γενετικά προφίλ, ακόμα κι αν αυτά συνδέονται με μακρινή συγγενική σχέση (έως και του βαθμού).

Μετά την εξιχνίαση της υπόθεσης του Golden State Killer, ακολούθησε η εξιχνίαση άλλων 12 υποθέσεων του παρελθόντος με παρόμοια προσέγγιση. Σε όλες τις περιπτώσεις, το έργο των δικαστικών αρχών συνδράμαμε ιδιωτική εταιρία των ΗΠΑ η οποία είχε πρόσβαση στις βάσεις γενετικών αποτυπωμάτων των εθελοντών δωτών.

Ανωνυμία των δοτών σπέρματος/ωαρίων. Μήπως ήρθε το τέλος της;

Μέχρι σήμερα τουλάχιστον 15 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν καταχωρήσει εθελοντικά το γενετικό τους προφίλ σε αυτές τις βάσεις (τις ελεγχόμενες από ιδιωτικές εταιρίες και όχι από δικωτικές αρχές). Υπολογίζεται ότι εάν κάποιος εισάγει το γενετικό του προφίλ αναζητώντας συγγενικά πρόσωπα, υπάρχει πιθανότητα ίση με 60% να πετύχει την ανεύρεση ατόμου με το οποίο

διατηρεί σχέση εξ' αίματος έως του βαθμού.

Όλα τα ανωτέρω φαίνεται ότι ανησυχούν την Human Fertility and Embryology Authority (Hfea) της Μ. Βρετανίας η οποία τον Σεπτέμβριο 2018 εξέδωσε σύσταση προς τις διαδικτυακές εταιρίες που προσφέρουν την ανεύρεση συγγενικών προσώπων, σύμφωνα με την οποία θα πρέπει οι εταιρίες να προειδοποιούν τους πελάτες τους για πιθανή τυχαία αποκάλυψη τραυματικών οικογενειακών «μυ-

στικών».

Επιπροσθέτως, η ίδια αρχή εξέφρασε την ανησυχία της για την ευκολία με την οποία οι χρήστες των εταιριών αυτών μπορούν να αποκαλύψουν την ταυτότητα των δοτών σπέρματος ή ωαρίων, σηματοδοτώντας μία νέα εποχή για την Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή (ΙΥΑ), όσον αφορά στην προστασία της ανωνυμίας των δοτών και τη δυνατότητα εξασφάλισής της σε πρακτικό επίπεδο.

Δικαστικές αποφάσεις:

Ειρθεσ 444Ε/2018: Δικαστική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου διεμφυλικού πρόσφυγα

Ειρθεσ 444Ε/2018:

Δικαστική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου διεμφυλικού πρόσφυγα

Παρουσίαση:

Καλλιόπη Θ. Κηπουρίδου,
Δ.Ν.-Δικηγόρος

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Ο αιτών, όταν γεννήθηκε, κρίθηκε ότι ανήκε στο ανδρικό φύλο. Ωστόσο, από μικρή ηλικία παρουσίασε συμπτώματα διεμφυλικής διαταραχής, καθώς δεν αντιστοιχούσε η εμφάνισή του προς τον τρόπο με τον οποίον βίωνε το φύλο του, ενώ και οι επιλογές του προσιδίαζαν σε αυτές του γυναικείου φύλου. Κατά την εφηβεία του αισθανόταν έλξη για άτομα του ανδρικού φύλου επιθυμώντας ερωτικές σχέσεις ως θήλυ και όχι ως ομοφυλόφιλος. Όταν έφτασε στην ηλικία των 15-16 ετών άρχισε τη λήψη ορμονών τις οποίες λαμβάνει μέχρι και σήμερα. Στην ηλικία των 17 περίπου ετών λόγω της γυναικείας του εμφάνισης περιθωριοποιήθηκε και εκδιώχθηκε από το χωριό στο οποίο διέμενε. Η διαβίωση στη χώρα του ήταν αδύνατη, καθώς αντιμετωπιζόταν ως παρίας χωρίς καμία δυνατότητα πρόσβασης σε εργασία και υγειονομική περίθαλψη. Έχοντας υποστεί στη χώρα καταγωγής του εξευτελισμούς, απόπειρα βιασμού, σεξουαλική κακοποίηση, ξυλοδαρμούς και ληστείες, έφτασε στην Ελλάδα στις 17/11/2015. Στην Ελλάδα με απόφαση του περιφερειακού γραφείου ασύλου Θεσσαλονίκης έγινε δεκτή η από 17/6/2016 αίτησή του για παροχή διεθνούς προστασίας και αναγνωρίστηκε ως πρό-

σφυγας λόγω ακριβώς της συστηματικής δίωξης που υπέστη στην χώρα καταγωγής του εξαιτίας της ταυτότητας φύλου του και της συμμετοχής του στην κοινωνική ομάδα των διεμφυλικών ατόμων, αλλά και του εύλογου φόβου που τον διακατείχε ότι σε ενδεχόμενη επιστροφή του στη χώρα καταγωγής του θα κινδυνεύσει πάλι η σωματική και ψυχική του ακεραιότητα, ακόμη και η ζωή του. Έπειτα εκδόθηκε άδεια διαμονής ενιαίου τύπου του περιφερειακού ασύλου της Θεσσαλονίκης. Ο αιτών πλέον διαμένει στη Θεσσαλονίκη και έχει εξωτερικά όλα τα χαρακτηριστικά του γυναικείου φύλου. Εντούτοις, η καταχώρησή του στα δημόσια έγγραφα, ως ανήκοντος στο ανδρικό φύλο, προκαλεί σοβαρή βλάβη των εννόμων συμπεριόντων του και έχει σοβαρές επιπτώσεις στις συναλλαγές του. Ο αιτών απευθυνόμενος στο Ειρηνοδικείο Θεσσαλονίκης ζητά να διορθωθεί η απόφαση του περιφερειακού γραφείου ασύλου Θεσσαλονίκης και η άδεια παραμονής του από το λανθασμένο «άρρεν» στο ορθό «θήλυ», όπως επίσης να διορθωθεί σ' αυτά και το κύριο όνομά του.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Το Δικαστήριο έκρινε ότι το βασικότερο χαρακτηριστικό της προσφυγικής ιδιότητας είναι η διακοπή των σχέσεων του πρόσφυγα με την χώρα καταγωγής του, στην οποία μάλιστα κινδυνεύει με δίωξη. Αυτό σημαίνει ότι είναι αδύνατο να ασκήσει το δικαίωμά του στη χώρα καταγωγής του. Εξάλλου, από το άρθρο 25 παρ. 1 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, το Δικαστήριο

συνάγει ότι από τη στιγμή που ο διεμφυλικός πρόσφυγας δεν έχει τη δυνατότητα πρόσβασης στις αρχές της χώρας καταγωγής του για την αλληλαγή του φύλου του και όλων των συναφών στοιχείων στα επίσημα έγγραφα του προκειμένου να συμφωνούν με την ταυτότητα φύλου του τότε το εν λόγω δικαίωμα μπορεί να το ασκήσει στην Ελλάδα. Εφαρμογή έχουν και το άρθρο 25 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, αλλά και το άρθρο 2 παρ. 1 Σ. Από τη στιγμή, λοιπόν, που αναγνωρίζεται στην Ελλάδα ειδική διαδικασία διόρθωσης του καταχωρημένου φύλου, αναλογικά θα πρέπει να εφαρμοστεί η ίδια διαδικασία και για τους αιτούντες άσυλο και αναγνωρισμένους πρόσφυγες, με τη διόρθωση των εγγράφων που υπέχουν θέση ληξιαρχικής πράξης γέννησης και τα οποία χορηγεί το αρμόδιο ελληνικό περιφερειακό γραφείο ασύλου.

Επίσης, με δεδομένο ότι το άρθρο 1 Ν. 4491/2017 δεν προβλέπει κάποιο περιορισμό σε σχέση με την εθνική καταγωγή, συνάγεται ότι κάθε πρόσωπο ανεξαρτήτως εθνικής καταγωγής δικαιούται την αναγνώριση της ταυτότητας φύλου του. Ταυτόχρονα συντρέχουν και όλες οι άλλες προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος.

Βάσει των ανωτέρω, το Δικαστήριο, αφού δέχθηκε την πλήρη επικράτηση του θήλεος φύλου, βεβαίωσε, με σκοπό τη διόρθωση των ανωτέρω δημόσιων εγγράφων, ότι το φύλο του αιτούντος είναι θήλυ και το όνομά του είναι αυτό που ζήτησε με την αίτησή του.

**Ανώτατο Δικαστήριο της Πολιτείας της Τζόρτζια των ΗΠΑ:
Παιδιά γεννημένα εντός γάμου με τη μέθοδο της εξωσωματικής γονιμοποίησης δεν έχουν νομικά πατέρα**

**Παρουσίαση:
Μαριάννα Βασιλείου,
Δικηγόρος, Υποψ. Δρ Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ**

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Η Τζόσλιν Βάντερπουλ και ο σύζυγός της Ντέιβιντ Πάττον είχαν ξεκινήσει τη διαδικασία απόκτησης τέκνου με μεθόδους ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, μετά από σειρά αποβολών. Το 2014, ο Πάττον υπέβαλε αίτηση διαζυγίου. Τέσσερις μόλις μέρες πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η Βάντερπουλ υπεβλήθη σε επιτυχημένη εμβρυομεταφορά ενός γονιμοποιημένου ωαρίου, το οποίο είχε δημιουργηθεί από ωάριο δωρήτριας και σπέρμα δωρητή, και έμεινε έγκυος. Ο Πάττον δήλωσε ότι δεν είχε καμία νομική συγγένεια με το παιδί και άρα και καμία υποχρέωση διατροφής του. Η Βάντερπουλ αντέτεινε ότι είχε την έγγραφη συναίνεση του Πάττον για να συνεχίσει τις προσπάθειες εξωσωματικής γονιμοποίησης και ότι ο εν λόγω ήταν ο νόμιμος πατέρας του παιδιού της.

Αρχικά το Ανώτερο Δικαστήριο της Πολιτείας της Τζόρτζια έκρινε ότι ο Πάττον ήταν ο νόμιμος πατέρας του παιδιού, καθώς είχε υπογράψει το σχετικό έγγραφο συναίνεσης στην εξωσωματική γονιμοποίηση ενώπιον του αρμόδιου νομικού οργάνου της Πολιτείας (public notary), παρά τον ισχυρισμό του νομικού παραστάτη του ότι ο εντολέας του είχε υπογράψει το εν λόγω έγγραφο υπό πίεση. Όταν όμως ο Πάττον άσκησε έφεση, το Ανώτατο Δικαστήριο της Πολιτείας ανέτρεψε την πρωτόδικη απόφαση, και δέχτηκε ότι, σύμφωνα με τον πολιτειακό νόμο (ο οποίος δεν είχε με κανένα τρόπο μεταβληθεί από το 1964 και ως εκ τούτου προηγείτο της εφεύρεσης της μεθόδου της εξωσωματικής γονιμοποίησης), κάθε παντρεμένη έγκυος τεκμαίρεται ότι κυοφορεί το τέκνο του συζύγου της, αρκεί η σύλληψη να έγινε με συνουσία ή με σπερματέχυση κατόπιν έγγραφης συναίνεσής αμφοτέρων των συζύγων –όχι όμως με εξωσωματική γονιμοποίηση, καθώς η μέθοδος αυτή δεν αναφέρεται ρητά στο νόμο. Συνεπεία τούτου, μετά το πέρας της τριετούς δικαστικής διαμάχης, η δύο ετών σήμερα κόρη της Βάντερπουλ δεν έχει νομικά πατέρα. Το

γεγονός ότι η απόφαση αυτή έχει εκδοθεί από δικαστήριο τελευταίου βαθμού δικαιοδοσίας δημιουργεί δικαστικό προηγούμενο το οποίο είναι δυνατό να εφαρμοστεί και σε άλλες όμοιες περιπτώσεις. Εύλογο μπορεί να συμπεράνει κανείς ότι η επίκλησή του θα είναι πολύ συχνή σε περιπτώσεις όπου οι άντρες σύζυγοι θα έχουν ως στόχο την αποφυγή των ευθυνών που επιφέρει η απόκτηση ενός παιδιού ή όπου οι γυναίκες σύζυγοι θα επιθυμούν να αποξενώσουν τον σύζυγο από το τέκνο του.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Η απόφαση αυτή είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα των παράδοξων αποτελεσμάτων που μπορεί να επιφέρει η στενή και άεγκλη εφαρμογή του νόμου με βάση την γραμματική του ερμηνεία και μόνο. Σε μια τέτοια προσέγγιση ελλοχεύει ο κίνδυνος της σοβαρότατης παραβίασης του συμφέροντος του τέκνου, της βασικότερης παραμέτρου κάθε νόμου που διέπει την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Η νομική απώλεια του συγγενικού δεσμού με τον πατέρα μπορεί να στερήσει ένα παιδί από την επικοινωνία και τον ψυχικό δεσμό με τον πατέρα του και τούμπαλιν ή και από την διατροφή που δικαιούται, σε περίπτωση κακής σχέσης μεταξύ των γονέων. Ακόμα όμως και αν οι σύζυγοι-γονείς έχουν εξαιρετική σχέση μεταξύ τους, αναπόδραστα θα δημιουργηθούν προβλήματα με τις κρατικές αρχές, καθώς η έλλειψη νομικού δεσμού θα δημιουργήσει προβλήματα στα κληρονομικά και περιουσιακά ζητήματα, στην εκπροσώπηση του τέκνου από τον πατέρα του σε ζητήματα επιμέλειας και γονικής μέριμνας, στην ασφαλιστική του κάλυψη και γενικότερα στις συναλλαγές του με το κράτος.

Το βασικότερο ωστόσο πρόβλημα με την ratio που διέπει την εν λόγω απόφαση έγκειται στον παραμερισμό της έννοιας της κοινωνικοσυναισθηματικής συγγένειας, κατά την οποία στην ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή η σημασία της βιολογικής αληθείας και της καταγωγής μειώνεται, ενώ παράλληλα δίδεται προτεραιότητα στην οικογενειακή γαλήνη και στην αγάπη που εισπράττει το παιδί από τους γονείς που το θέλουν, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίον το απέκτησαν. Μόλις που χρειάζεται να αναφερθεί η πιθανότητα αρνητικών συνεπειών στον ευαίσθητο ψυχισμό του εν λόγω παιδιού, ειδικά αν αυτό γνωρίζει ότι νομικά είναι άνευ πατρός.

Μία διαφορετική βέβαια ανάγνωση

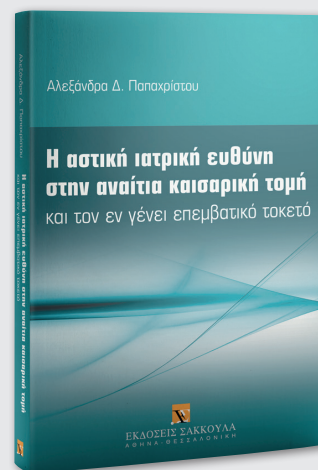
της απόφασης θα μπορούσε να δίνει την ελευθερία σε διαζευγμένες ή χωρισμένες γυναίκες που επιθυμούν να αποκτήσουν βιολογικά δικό τους παιδί με κατεψυγμένα γονιμοποιημένα ωάρια, χωρίς να τις ενδιαφέρει η οποιαδήποτε συμμετοχή του πρώην συζύγου ή συντρόφου τους στην ανατροφή του παιδιού, να το πράξουν χωρίς να συναντούν το εμπόδιο της έλλειψης συναίνεσης του άνδρα. Η πασίγνωστη περίπτωση της Νάταλι Έβανς, της οποίας το ιστορικό είναι το ακριβώς ανωτέρω, θα μπορούσε να είχε επιλυθεί με την οδό που ακολούθησε το Ανώτατο Δικαστήριο της Πολιτείας της Τζόρτζια.

Σε κάθε περίπτωση, η συγκεκριμένη απόφαση υπογραμμίζει το πόσο επιτακτική είναι η ανάγκη οι νόμοι που διέπουν την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή να τροποποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να συμβαδίζουν με τις ραγδαίες ιατρικές εξελίξεις στον τομέα αυτό. Ακόμα όμως και χωρίς την αναθεώρηση των νόμων, θα πρέπει οι νόμοι αυτοί να ερμηνεύονται με τρόπο που θα συμπεριλαμβάνει κάθε μέθοδο υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, προκειμένου να προλαμβάνονται καταστάσεις όπως η προκειμένη. Άλλωστε η ερμηνεία του νόμου δεν πρέπει να αποτελεί ένα αποστεωμένο εργαλείο, αλλά να λαμβάνει υπ' όψιν της τις κοινωνικές και επιστημονικές εξελίξεις, ούτως ώστε να απονέμεται δικαιοσύνη ουσιαστικά και όχι τυπικά.

Η αστική ιατρική ευθύνη στην αναίτια καισαρική τομή

και τον εν γένει επεμβατικό τοκετό

Παπαχρίστου Αλεξάνδρα Δ.

ISBN: 978-960-568-809-7, © 2018,
Σελ.: XVI + 191, Τιμή: € 24,00

▶ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΔΥΟ ΜΗΤΕΡΕΣ ΚΥΟΦΟΡΗΣΑΝ ΤΟ ΙΔΙΟ ΜΩΡΟ

Για πρώτη φορά στα ιατρικά χρονικά, δύο μητέρες κυοφόρησαν το ίδιο μωρό: η Ασλίε Κάουλιτερ γέννησε ένα αγοράκι το οποίο είχε κυοφορήσει όχι μόνο εκείνη αλλά και η σύζυγός της Μπλίζ Κάουλιτερ, χάρη σε μια πρωτοποριακή μέθοδο εξωσωματικής γονιμοποίησης. Η μέθοδος, που αποκαλείται Effortless Reciprocal IVF [ελληνική απόδοση: Αβίαστη Αμοιβαία Εξωσωματική Γονιμοποίηση], έδωσε τη δυνατότητα στην Μπλίζ να κυοφορήσει ένα δικό της έμβρυο. Στη συνέχεια, το έμβρυο τοποθετήθηκε στη μήτρα της Ασλίε, όπου αναπτύχθηκε μέχρι τον τοκετό: τον Ιούνιο γεννήθηκε ο υγιέστατος Στέτσον, με βάρος περίπου 3,7 κιλά. Το ζευγάρι από το Τέξας επιδίωξε αυτή τη μέθοδο επειδή αναζητούσε έναν τρόπο με τον οποίο θα εμπλεκόνταν και οι δύο στην εγκυμοσύνη. Αν χρησιμοποιούσαν απλώς έναν δωρητή σπέρματος, αυτό θα σήμαινε ότι μόνο η μία από τις δύο θα μπορούσε να κυοφορήσει το μωρό –τότε η άλλη σύντροφος απλώς θα το υιοθετούσε, ή έπειν 29χρονη Ασλίε.

Τον Αύγουστο του 2017, οι γιατροί πήραν ωάρια από την Μπλίζ και τα γονιμοποίησαν στο εργαστήριο τους με σπέρμα δότη. Στη συνέχεια, τοποθέτησαν τα γονιμοποιημένα ωάρια σε ένα κύτταρο INVO (INVOCell) όπως το αποκαλεί η Ντούντι και το τοποθέτησαν στον τράχηλο της Μπλίζ για πέντε ημέρες μέχρι να σχηματιστεί ένα έμβρυο.

Η μέθοδος δεν απαιτεί πολλαπλή εργαστηριακή εργασία αφού το έμβρυο είχε αρχίσει να αναπτύσσεται στο σώμα της Μπλίζ, άρα τελικά κόστισε κάπου 50% λιγότερο σε σύγκριση με την παραδοσιακή εξωσωματική γονιμοποίηση, ή έπειν το ζευγάρι, προσθέτοντας πως η παραδοσιακή εξωσωματική γονιμοποίηση μπορεί να φθάσει έως τα 30.000 δολάρια.

Πηγή: <http://parallaximag.gr/uncategorized/gia-proti-fora-dyo-miteres-kyoforisan-to-idio-moro>

▶ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΑΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗ ΦΥΛΟΥ ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Οι προγεννητικές εξετάσεις που προσφέρονται από ιδιωτικές κλινικές του Ηνωμένου Βασιλείου χρησιμοποιούνται καταχρηστικά για επιλογή φύλου και θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αποβολές θηλυκών εμβryών, σύμφωνα με έρευνα του BBC.

Η μη επεμβατική προγεννητική εξέταση περιλαμβάνει τη διαλογή εμβρυϊκού DNA από το αίμα της μητέρας για τον εντοπισμό γενετικών ανωμαλιών, όπως το σύνδρομο Down. Η τεχνική επιτρέπει επίσης στις μητέρες να ανακαλύψουν το φύλο του μωρού τους ήδη από την ένατη έως δέκατη εβδομάδα εγκυμοσύνης. Ωστόσο, όταν η εξέταση αυτή πραγματοποιείται εντός του Εθνικού Συστήματος Υγείας

τον επόμενο μήνα, οι ασθενείς δεν λαμβάνουν αυτές τις πληροφορίες.

Αντίθετα, οι ιδιωτικές κλινικές αποκαλύπτουν πληροφορίες που έχουν προκύψει από τον προγεννητικό έλεγχο σχετικά με το φύλο στις μελλοντικές μητέρες. Μια έρευνα από το πρόγραμμα BBC Two της Victoria Derbyshire διαπίστωσε ότι χιλιάδες έγκυες γυναίκες χρησιμοποιούν on line φόρουμ για να συζητήσουν την επιλογή φύλου μέσω του προγεννητικού ελέγχου και τις ανησυχίες τους για τη γέννηση κοριτσιών. Περαιτέρω, διαπίστωσε ότι κλινικές στο Slough, Berkshire, διαφημίζουν ανοιχτά τις δοκιμές προσδιορισμού φύλου.

Λόγω ανησυχιών ότι η κύηση μπορεί να διακοπεί με βάση την προτίμηση ενός άρρενου τέκνου, το Εργατικό Κόμμα ζήτησε την απαγόρευση της ενημέρωσης των γονέων για το φύλο του μωρού τους.

Στο βρετανικό δίκαιο, το φύλο του μωρού δεν είναι ένας από τους επιτρεπόμενους λόγους για τεχνητή διακοπή της κύησης. Ωστόσο, εάν μια γυναίκα είναι πιθανό να αντιμετωπίσει βία ή κακοποίηση λόγω της γέννησης ενός κοριτσιού, η διακοπή κατά τις πρώτες 24 εβδομάδες μπορεί να είναι νόμιμη, όπως αναφέρει ο νόμος περί διακοπής της κύησης, εάν η «συνέχιση της εγκυμοσύνης συνεπάγεται κίνδυνο της σωματικής ή ψυχικής υγείας της εγκύου γυναίκας, μεγαλύτερο από ό, τι εάν τερματιστεί η εγκυμοσύνη». Ο νόμος επιτρέπει να «λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό ή ευλόγως προβλέψιμο περιβάλλον της εγκύου γυναίκας».

Μιλώντας στο BBC, ο Τομ Σαίχηρ, καθηγητής της έρευνας για την αναπηρία στην Ιατρική Σχολή του Norwich και πρόεδρος της ομάδας εργασίας του Συμβουλίου του Nuffield για τη Βιοηθική, δήλωσε: «Η επιθυμία για επιλογή φύλου είναι μια σημαντική κινητήρια δύναμη για τον ιδιωτικό τομέα.

Όμως, χώρες όπως η Κίνα και η Ινδία έχουν αναγνωρίσει το πρόβλημα των επιλεκτικών διακοπών της κύησης λόγω φύλου και γι' αυτό είναι πολύ δύσκολο να έχει πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες –στην Ινδία είναι παράνομο».

Εάν το Ηνωμένο Βασίλειο επιτρέπει την πρακτική της διάθεσης αυτών των πληροφοριών, οι υπήκοοι των χωρών αυτών μπορούν να ταξιδεύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο για ιατρικό τουρισμό, δήλωσε ο καθηγητής Σαίχηρ.

Πηγή: http://www.bionews.org.uk/page_138607

▶ ΙΣΠΑΝΙΑ: 32ΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΕΓΚΥΟΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ «ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΓΕΝΕΤΙΚΩΝ ΤΟΝΕΩΝ»

Ελληνίδα, 32 ετών, βρίσκεται στην 28η εβδομάδα της κύησης της, μετά την υποβολή της σε τεχνητή γονιμοποίηση με την τεχνική που είναι ευρέως γνωστή ως «παιδί τριών γενετικών γονέων» (δηλ. πραγματο-

ποιήθηκε με γονίδια από τρία διαφορετικά πρόσωπα), με τη συμμετοχή και της κλινικής Embryotools της Βαρκελώνης, επισημιαίνει σε σημερινό της άρθρο η ισπανική εφημερίδα El País.

Η τεχνική συνίσταται στην τοποθέτηση σε άλλο ωάριο, το οποίο αργότερα γονιμοποιείται, του γενετικού υλικού του πυρήνα του ωαρίου μίας γυναίκας (είτε αφαιρώντας όλην τον πυρήνα, είτε –όπως συνέβη στην παρούσα περίπτωση, των χρωμοσωμάτων όταν αυτά τοποθετούνται σε σειρά κατά τη διάρκεια της διαίρεσης του γαμέτη).

Με τον τρόπον αυτό, το προκύπτον έμβρυο θα διαθέτει το γενετικό υλικό από τρεις πηγές (εξ ου και η ονομασία της τεχνικής ως «των τριών γονέων»): του πυρήνα της δότης μητέρας, του σπέρματος και ενός μικρού τμήματος που βρίσκεται στα μιτοχόνδρια του ωαρίου της λίπτριας μητέρας, ένα όργανο του κυτταρικού κυτοπλάσματος. Αυτό το τελευταίο διαδραματίζει τον κεντρικό ρόλο στον ενεργητικό κύκλο των κυττάρων και του οποίου το DNA θεωρείται κληρονομός ενός αρχαίου βακτηρίου, το οποίο συνενώθηκε με ένα άλλο προκειμένου να δημιουργήσουν το ευκαρυωτικό κέλυτρο, από το οποίο συνίσταται ο οργανισμός της πλειονότητας των σημερινών ζωντανών οργανισμών.

Το σύστημα αυτό της τεχνητής γονιμοποίησης αναπτύχθηκε προκειμένου να γεννηθούν παιδιά που δεν θα κληρονομούν τις αλλοιώσεις του γονιδιώματος των μιτοχονδρίων της μητέρας. Ευρέως έχει χρησιμοποιηθεί στο Μεξικό και τη Βρετανία.

Όμως στην προκειμένη περίπτωση δεν πρόκειται για μία προσπάθεια να αποφευχθεί κάποια ασθένεια που συνδέεται με το DNA στα μιτοχόνδρια, αλλά για να διευκολυνθεί η γονιμοποίηση ενός ωαρίου πρακτικά γενετικά ταυτόσημο με της δότης, η οποία παρουσιάζει χαμηλή ωαριακή ανταπόκριση και είχε υποβληθεί σε δύο επεμβάσεις που οφείλονται σε ενδομητρίωση, γεγονός που εμποδίζει διαδικασίες για την εμφύτευση γονιμοποιημένων ωαρίων. Προηγούμενος, η ίδια είχε υποβληθεί σε τέσσερις κύκλους τεχνητής γονιμοποίησης χωρίς να κατορθώσει να μείνει έγκυος.

Η ισπανική κλινική ντιζέει πως υπάρχουν άλλες 24 γυναίκες που περιμένουν να υποβληθούν στην ίδια τεχνική και σε οκτώ περιπτώσεις ήδη έχουν δημιουργηθεί έμβρυα. Στην ανακίνωσή της, η κλινική πληροφορεί πως στην Ισπανία ο νόμος δεν επιτρέπει την εφαρμογή αυτής της τεχνικής, μολονότι υπάρχει μία πιθανότητα να εγκριθεί από την Εθνική Επιτροπή Υποβοηθούμενης Ανθρώπινης Αναπαραγωγής –που προς ώρας δεν έχει γίνει.

Πηγή: http://www.ama.gr/home/article/330380/?fbclid=IwAR04zh6FjX6ISWziSARh6KzQgzyMIR1_54Bn6wmuPT9kHm2OezbRdKGSa

Εκδήλωση

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ELSA ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

4ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΘΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ ΜΕ ΘΕΜΑ

«Ιατρικό Δίκαιο και Διαδίκτυο»

Η διοργάνωση θα πραγματοποιηθεί στη Θεσσαλονίκη στις αίθουσες Συνεδρίων του ξενοδοχείου Holiday INN (οδός Μοναστηρίου αριθμ. 8) την Κυριακή 7/7/2019 έως το Σάββατο 13/7/2019.

Στο Θερινό Σχολείο, το οποίο θα διεξαχθεί στην αγγλική γλώσσα, θα διδάξουν μέλη ΔΕΠ και διδάκτορες του ΑΠΘ και άλλων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της Ελλάδας και του εξωτερικού, καθώς και εξειδικευμένοι νομικοί και ιατροί μεταξύ των οποίων και οι:

Joaquin Cayon De Las Cuevas, Silvia Deuring, Guerino Massimo, Oscar Fares, Carlo Colapietro, Ιωάννης Ιγγλεζάκης, Λήδα Κοβάτσι, Γεώργιος Παπαγιαννάκης, Χρυσάνθη Σαρδέλη, Tomasz Sroka, Βασίλης Ταρλατζής, Ευμορφία Τζίβα, Δήμητρα Χατζηπαύλου-Λίτινα, Γεώργιος Παπαπροδρόμου, Κωνσταντίνος Ψάνης

Στο Σχολείο μπορούν να συμμετάσχουν νομικοί, επαγγελματίες υγείας και φοιτητές μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί και μεταδιδακτορικοί.

Το κόστος συμμετοχής ανέρχεται στο ποσό των 100 ευρώ για τους φοιτητές όλων των επιπέδων και 150 ευρώ για τους νομικούς και τους επαγγελματίες υγείας για δηλώσεις συμμετοχής έως την 15η Απριλίου 2019 και στο ποσό των 130 ευρώ και 180 ευρώ αντίστοιχα έως την 15η Μαΐου 2019 (καταβλητική ημερομηνία).

Στα ποσά αυτά δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα διαμονής και διατροφής, καθώς και η συμμετοχή σε τυχόν παράλληλες δραστηριότητες.

Για εγγραφή ακολουθήστε τον παρακάτω σύνδεσμο:

http://www.diaviou.ath.gr/application_form_Summer_School_Health_Law_and_the_Internet

ΙΑΤΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΒΙΟΗΘΙΚΗ

Το περιοδικό "Ιατρικό Δίκαιο και Βιοηθική" είναι μια περιοδική έκδοση από κοινού των ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΣΑΚΚΟΥΛΑ και του Ομίλου Μελέτης Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής.

Ιδιοκτήτης: Εκδόσεις Σάκκουλα (Αθήνα-Θεσσαλονίκη)
Εκδότης και Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Παναγιώτης Η. Σάκκουλας, Εθνικής Αμύνης 42, 546 21 Θεσσαλονίκη
Διεύθυνση: Ελσαβέτη Συμεωνίδου-Καστανίδου, Καθηγήτρια Α.Π.Θ.
Υπεύθυνος Υλίνης: Μ. Μνήσιου, Δ.Ν., Επιστ. Συνεργ. Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.
Επιστημονικοί Συνεργάτες: Θ. Τροκανός,

ΣΕΠ Ελληνικό Ανοικτό Παν/μιο, τ. Επικούρος
Καθηγητής Νομικής Σχολής Ευρωπαϊκού Παν/μίου Κύπρου, Κ. Κηπουρίδου, Δ.Ν., Δικηγόρος
Παραγωγή: Εκδόσεις Σάκκουλα (Αθήνα-Θεσσαλονίκη)
Για υποβολή εργασιών ή για υποβολή θεμάτων απευθύνετε: Εκδόσεις Σάκκουλα, Εθνικής Αμύνης 42, ΤΚ 546 21, Θεσσαλονίκη
up' όψη Καθ. κ. Ε. Συμεωνίδου-Καστανίδου, Περιοδικό "Ιατρικό Δίκαιο και Βιοηθική",
kastan@law.ath.gr
<http://medlawbioethics.gr>

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ
ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αθήνα
Ιπποκράτους 23 - Τ.Κ. 106 79 - Τηλ.: 210 33 87 500 - Fax: 210 33 90 075
Θεσσαλονίκη
Εθνικής Αμύνης 42 - Τ.Κ. 546 21 - Τηλ.: 2310 244 228, 9
Fax: 2310 244 230
Θεσσαλονίκη
Φράγκων 1 - Τ.Κ. 546 26 - Τηλ.: 2310 535 381 - Fax: 2310 546 812
www.sakoulas.gr e-mail: info@sakoulas.gr

ISSN: 1791-3934